

Kaczvinszky József művei és tanítása

Kelet világossága I. kötet: Előszó

A 2023. október 20-án elhangzott ismertetés írásos változata

Kedves Barátaim! Jelen alkalommal elkezdjük Kaczvinszky József műveinek módszeres áttekintését. Mielőtt kézbe vennénk a *Kelet világosságát*, mindenképpen szóba hoznám a tanításának egy olyan meghatározó jellemzőjét, mint amilyen az előző, bevezető alkalommal a „Nyugat találkozik Kelettel” észrevétel volt.

Kaczvinszky tanításával kapcsolatban többször kifejeztem személyes örömeimet, hogy egy gazdagon és érthetően felépített elmélettel találkozunk műveiben; egy olyan rendszerrel, amely egyáltalán nem megy a spirituális élmény rovására. A tanítás kezdőknek szóló szintjén semmilyen kérdésben sem hivatkozik arra, hogy később majd az úgymond lelepleződik mint illúzió; ehelyett magyarázattal él.

(Azt, hogy az általam is rendkívül nagyra becsült Buddha, illetve Ramana Maharshi – akiknek számos hívük, illetve követőjük található a szűkebb-tágabb környezetünkben – „nem mondanak metafizikát”, magam részéről megértéssel veszem, hiszen más időben, illetve más kultúrkörben tanítottak. Ramana azért néha tett kivételt.)

A modern kor európai szellemiségével azonosulva azonban, csak köszönni tudom azt a – nyugati ember intelligenciájával adekvát – beszédmódot, amelyben Kaczvinszky részesít bennünket írásaiban. Ő minden szinten tanít és „mond metafizikát” (teremtés, újraszületés stb.), benne egy „mintegy” vagy „mintha” határozószóval, illetve egy idézőjelpárral sejtetve, hogy ha eljön az ideje, felismerjük a kérdésben és a magyarázatban rejlő káprázatot.

Mindamellettt Kaczvinszky írásainak sokszor megcsodált jellemzője az, hogy mindig „egyben tartja” a magyarázatait; nem nyit teret a gondolatokat elaprózó logikának. Az értő olvasó pedig valóban nem próbál meg szálakat kihúzni az egységes gondolatmenetektől, hanem az intuíciójával igyekszik felfogni a Mester szavait, tudván, hogy a megértés útja a belső átélés.

Ő maga hívja fel a figyelmet arra, hogy amint a mindennapi élet, úgy a tanítás is tele van „ellentmondásokkal”, amelyek azonban látszólagosak, a különböző szintű magyarázatok révén. A tanítványnak nem ütköztetni, hanem áthidalni kell az „ellentmondásokat”. Ennek módja nem a logika, nem a gondolkodás, hanem a nézőpont emelkedése. Az előző összejövetelel mindenki által elfogadott javaslatot, mely szerint „a valóság legyen mindig valóság”, terjesszük ki a tanítás tanulmányozására is: a „tanítás valósága” mindig legyen az, amit hallgatunk vagy olvasunk. Szemléletünket mindig próbáljuk a tanítás aktuális nézőpontjához illeszteni.

■ Kelet világossága

Kaczvinszky fő műve az Írás Kiadónál jelent meg, az I. kötet 1942-ben, a II. és III. kötet pedig 1943-ban. 1945 után az új hatalmi berendezkedés eltüntette a művet a könyvesboltok polcairól; a könyvtárakban legfeljebb az olvasóterembe lehetett kikérni a könyv köteteit, de legtöbb helyen a kartonját is eltávolították a katalógusból.

A beszerzés egyetlen forrását az antikváriumok nyújtották. (A hetvenes évek közepén három antikváriumban volt előjegyzésem a *Kelet világosságára*, így sikerült az alapművel ellátni a második generációs tanítványokat; azután már nem kellett kézzől-kézre adni a könyv néhány ugyancsak használt példányát, és az írógéppel készített másolatok is felkerülhettek a polcra.)

A Kelet világossága újbóli kiadására 1994/95-ben került sor a nyíregyházi Kötet Kiadó jóvoltából. A megjelentetést László András javasolta, és ő írt utószót is a kiadáshoz. Az *Utószó* a harmadik kötet végén olvasható, illetve elérhető a következő címen:

https://kaczvinszky.hu/doc/others/Kelet_vilagossaga_III_utoszo_Laszlo_Andras.pdf

▪ Arra a kérdésre, hogy miről szólnak az egyes kötetek, (szerkesztve) idézzük magát a szerzőt.

Az első kötet (Bevezetés a Yogához, vagyis a Yoga elmélete) az *ész és a logika*, a második kötet (Gyakorlati Yoga) az *élet*, a harmadik (Misztikus Yoga) pedig a *lényeg megismerésének szempontjából tárgyalja a yogát*. Az első könyv célja, hogy áttekintést nyújtson, a másodiké a *szemszög megváltoztatása*, a harmadiké pedig a *logikát meghaladó belső megismerés mibenlétének és módjának* az ismertetése. Mindhárom könyv a *yoga egészével* foglalkozik.

László András, a tradicionalista iskola vezető filozófusának nagyszerű utószavából két okból is szívesen idézek. Egyrészt tévedhetetlen biztonsággal látja a mű értékeit, másrészt ő kimondhat olyan állításokat, amelyeket magam nem tehetnék meg az elfogultság, illetve a szellemi hatásköröm túllépésének vádja nélkül.

Az *Utószó* mint írás, nem adja könnyen magát, érdemes többször is elolvasni. A lényeglátó elemzés, valamint a mű és szerzője iránti teljes elismerés mellett megerősít olyan – alább nem idézett – felismerésekben is, melyeket nem biztos, hogy mertünk kimondani, akár csak magunkban és magunknak is. (Korunk elsötétedése, ezen belül a spiritualitás színvonalának romlása az olcsó írások, valamint szerény képességű, illetve álságos tanítók működése révén.)

„Kaczvinszky József háromkötetes műve, a „Kelet Világossága” alapvető jelentőségű nem csupán a magyar nyelvű Yōga-irodalom feltétlenül és kiemelkedően magas műveként, hanem maga nemében egyedülállónak tekinthető a világ – ma már igen terjedelmes, sok egészen kiváló munkát is felmutató – yōga irodalmában is.”

„A „Kelet Világossága” a külső és a belső világ minden átalakulását az elmeműködésre vezeti vissza, amely viszont a Lélek-ből, az Abszolútumból következik. Az elmeműködés – és maga az elme – e szemléletben végtelenül több, mint az elmeműködés biológiai, fiziológiai, és pszichológiai értelemben; magasabbról ered és túlnő a földi-emberi-személyi határokon.”

„Abból, hogy az Ātman és a Puruṣa egy – vagyis a Lélek, mint Abszolútum és az Egyéni Lélek lényegileg egy –, az következik, amit filozófiai nyelven „sōlipsiszmus”-nak nevezünk, ám filozófiafeletti szemléleti szinten.”

„Az Abszolútum, az Ātman/Ātmā, a Lélek állapotfeletti „állapotának” a megvalósítása, a Léleknek az önmagába való reintegrációja és redukciója, az, amit a Patanjali-féle „Yōga Sūtrani” harmadik sūtrá-ja – Kaczvinszky József fordításában – úgy fejez ki, hogy „Akkor a SZEMLÉLŐ: saját állapotában marad meg.”: a Yōga legvégső célja.”

„Az elmúlt ötven évben a világ Yōga-irodalma sokkal informáltabb lett, mint amilyen a „Kelet Világossága” megjelenésének idejében volt, de Kaczvinszky József művét azóta sem múlták fölül, s valószínűleg – alapvető sajátosságait tekintve – nem is fogják felülmúlni soha. Kaczvinszky József műve mellett a világ yōga-irodalmának legtöbb könyve is csak előkészítő érvényű lehet.”

„Minden komolyan érdeklődő számára nagy – és nyilvánvalóan nem véletlen – szerencse, hogy ez az egészen kimagasló, egyedülálló mű magyarul íródott, és most itt Magyarországon jelenik meg; immáron másodszer kerül kiadásra.”

„A „Kelet Világosságát” többször, sokszor el kell olvasni, majd pedig szinte folyamatosan olvasni kell egy egész életen át, s az ötvenedik alapos elolvasás után még mindig új feltárásokhoz jut az, aki valóban elmélyedve kapcsolódik ehhez az egészen kivételes alkotáshoz.”

- Lapozzunk bele az első kötetbe. Az *Előszó* a jóga alapvető jellemzőit helyezi az olvasó látóterébe; ezek később kulcsfontosságúnak bizonyulnak. Az 1. fejezet valóban az elején kezdi a tanítást: a *nézőpontokkal*, ami a jóga követője számára törvényszerűen megváltozik.

A következő három fejezet egy nagyobb egységet képez. Az újraszületések sorozatába foglalva ismerjük meg az *egyéni megnyilvánulási tényezők és területek* által alkotott struktúrát, melyet Kaczvinszky a *jóga pszichológiájának* nevez, és használ is a továbbiakban.

Az 5-9. fejezetek címei önmagukért beszélnek, például: *A cselekedetek és a sors* vagy *Szenvedés és boldogság*, és a továbbiak is.

A 10. fejezet, melynek címe *Anyag, erő, értelem*, a Természet szemléletének olyan magas szintjébe avat be, hogy akár a harmadik kötetben is lehetne a helye.

A 11. fejezet, a kötet „csúcspontja”, a rádza-jóga teljes felépítését ismerteti. Minden más hasonló ismertetéstől különbözően a szerző nem egy „leckét mond föl”, hanem természetes módon építi fel a jóga nyolc tagozatát, hiszen a szükséges ismeretek már megvannak hozzá. (A felső három tagozat a jóga magasiskoláját jelenti; később még bizonyára visszatérünk ide.)

A következő fejezet arról győzi meg az érdeklődőt, vagy a tanítást követni szándékozót, hogy a jóga a modern kor körülményei között is eredményesen gyakorolható, és végső célja is éppúgy elérhető, mint a régebbi klasszikus korokban.

Az utolsó, 13. fejezet az akkoriban modernnek számító analitikus pszichológia jövőjét és fejlődési lehetőségeit vetíti elénk, a jóga szemlélete alapján. (Ez a fejezet önálló írásként megjelent a *Jung nálunk* c. kétkötetes gyűjteményben, még hozzá a harmadik helyen, amelyre már nem vonatkozik a szerzők megválasztásának protokoll szabálya. A válogatást a szerkesztő, Deák Zsolt végezte.)

Térjünk rá jelen írás tárgyára, az *Előszó* tartalmas bekezdéseinek elemzésére.

■ **Előszó**

- Hallgassuk meg az első kötet előszavát, amely elérhető a Youtube-on. (Felolvassa: Böde István.)

<https://www.youtube.com/watch?v=HMIONLowcgE>

Kaczvinszky József: Kelet Világossága I. Bevezetés a Yogába - Előszó

(Az első kötet hangoskönyv formában elérhető a <https://tudatbazis.hu/termek/kaczvinszky-jozsef-kelet-vilagossaga-i-bevezetes-a-yogaba-hangoskonyv/> címen, ahonnan méltányos áron letölthető.)

▪ Az *Előszó* tizenegy bekezdéséhez, noha világos és jól érthető szövegről van szó, alább mégis értelmező kommentárokat fűztem. Az életművel való ismerkedés elején ne sajnáljuk az időt a kitekintésekre, hiszen az előszóban távlatilag is fontos megállapításokkal találkoztunk.

▪ Ennek a műnek a célja egy több ezer éves indiai bölcsélet főbb alapfogalmainak az ismertetése. Ezek a fogalmak legnagyobb részben annyira eltérnek a nyugati biológia, pszichológia és általában a nyugati ismeretelméletek fogalmaitól, hogy megvilágításuk, magyarázatuk feltétlenül szükségessé válik, mielőtt az olvasó belemélyedhetne a bölcsélet – a yoga – tulajdonképpeni lényegébe.

Az első mondat arra figyelmeztet, hogy a jóga fogalomrendszere és szemlélete alapvetően különbözik attól, amelyet a mindennapi élet folyamán elsajátítottunk. A két szemléletmódot nem könnyű összeegyeztetni, majd a megszokott emberi látásmódot a jóga szemléletébe mintegy befoglalni; lásd például a 6. fejezetből való (kissé szerkesztett) idézetet: „Valójában a természeti törvények, így pl. a fizika törvényei is hiedelmek csupán.”

A jóga eredetének idejét („több ezer éves indiai bölcsélet”) utaljuk az itt következő második bekezdés hatáskörébe.

▪ A *yoga* tana a Krisztus előtti, sőt Buddha születését is megelőző időkből ered. Nem maradt mindvégig egységes tan, hanem számos ágazatra tagozódott. Különböző irányzatai, felfogásuk és eszközeiket tekintve, meglehetősen eltérők, és csak részben egyeznek meg egymással; céljuk azonban mindenkor azonos. Céljuk: *a Lélek megkülönböztetése mindattól, ami nem a Lélek*, ennek eredményeként pedig *a Természet kötöttségéből való felszabadulás*.

Ez a bekezdés először a jóga eredetére és különböző tagozataira utal, utána pedig az előszó talán leglényegesebb mondanivalója, a jóga céljának megfogalmazása következik, mindössze egyetlen mondatban.

A jóga eredete többeket is érdekelhet: a kezdetek hozzávetőleges időpontja, azután a meghatározó forrásoknak számító művek, amelyeket először szóban adtak tovább, később leírásra kerültek, majd könyvalakot nyertek. (A jóga alapműveire, illetve azokra a forrásokra, melyek Kaczvinszky tanításába beépültek, az előszó elemzésének végén külön kitérek.)

Az időpontok kutatása nem feladatunk. Akit érdekel a „mi mennyi idős?” kérdés, egyénileg tájékozódhat. Elfogadhatónak tűnik az az általános felfogás, mely szerint a kimutatható kezdetek óta négy-öt ezer év telt el. Kiemelkedően hiteles forrásnak tekinthető Eliadénak a *jógáról* írott könyve, melyben a szerző maga figyelmeztet arra, hogy ne essünk az időpontok bűvöletébe, mert minden jelenségnek van feltárható, illetve feltételezhető előzménye.

A jóga tanításának benső lényege iránt érdeklődőknek nem árt tudni, hogy a szerző tudós, műve pedig a filozófia és tudomány, illetve azok történetének műfajába tartozik, tehát – amellet, hogy inspirál – messzire visz bennünket a *Kelet világosságában* foglalt tanítástól.

A jóga ágazatairól olvashatunk majd a III. kötetben; akár előre bele is nézhetünk a leírásba ezen a ponton, de talán nem szükséges, mivel közkeletű ismeretről van szó. Örömteli várakozással tölthet el bennünket, hogy a *Kelet világossága* a rádza-jógát ismerteti, amely a

szerző a „királyi yoga” elnevezéssel is illet, és a jóga legteljesebb, egyben a legnehezebb ágazatának, az „igazi yogának” mondja.

A jóga céljának megfogalmazása: „*a Lélek megkülönböztetése mindattól, ami nem a Lélek, ennek eredményeként pedig a Természet kötöttségéből való felszabadulás*”. A kezdő érdeklődő ebből a meghatározásból feltehetően nem sokat ért. Talán nem túlzás azt mondani, hogy a *Kelet világossága* három kötete és az egész életmű valójában ennek a „definíciónak” a kifejtése. A jóga lényegét számos szerző próbálta tömören megfogalmazni; az általam olvasottak közül Kaczvinszky a legkifejezőbb, csak meg kell érteni, nem adja magát azonnal.

A fenti meghatározás első rövid értelmezése a következő lehetne: az egyén „én-érzése” mindig azonosul a belső világ, illetve a Természet valamely részével, tartományával. A tapasztalás és a megismerés folyamatában „ami bent van, az kívülre kerül”, de a külvilágban is a szublimáció egyre magasabb szintjére helyeződik az azonosság érzése. Végül minden ilyen értelmű identitását feladva, az ember a – minden megismerttől különböző és ismeretlen – Lélekkel „szembesül”; azzal fennálló önön egylényegűségét feltételezi, majd felismeri, végül eggyé válik vele, és ekkor megszűnnek számára a Természet kötöttségei.

▪ A yoda nemcsak *elmélet*, hanem *gyakorlat* is. Nemcsak megmutatja a *célt*, minden élet végső és azonos célját, hanem lépésről-lépésre oda is *vezeti* az embert, a yoda követőjét.

A *Kelet világossága* első két kötetének tematikus felosztását már ismerjük: az I. kötet a jóga elméletét foglalja össze, a II. kötet pedig a jóga gyakorlatába nyújt bevezetést. Tudjuk azonban, hogy minden kötet a jóga egészéről szól. Így az I. kötetben is bőven találunk a jóga gyakorlatát támogató részeket.

Nemcsak a szándékolt befelé-fordulás (meditáció) jelenti a jóga gyakorlatát. Messze a teljesség igénye nélkül felsorolható néhány további, ide tartozó útmutatás: a tilalmak és követelmények rendszere, a lélegzés elmélete és hatása az egyén minden megnyilvánulási területére, a spontán befelé-fordulások tudatosítása, és továbbiak.

▪ Minden céltudatos erőfeszítés és törekvés eredménye – a yogát követő ember számára – folytonos vergődésének a megszűnésében áll. A yoda maga a legnagyobb békesség és a tökéletes lelki nyugalom, a boldogságot is meghaladó megnyugvás.

Az út elején a tanítvány – talán önmaga számára sem tudatos módon – ellenvetések fogalmaz meg azzal szemben, amit ez a két mondat kifejez. Noha bizalommal olvassa ezt az ígérést, mégsem hisz benne teljes szívvel. E ponton akár előre is lehet venni a *Szenvedés és boldogság* című 9. fejezetet, amely nem kíván különösebb előismereteket. A jóga lényegét olvashatjuk itt, amely elemi meggyőző erővel bontakozik ki számunkra, és megerősíti a szerző fenti szavait.

▪ Minden világfelfordulás közepette különösen korszerű önmagunkkal és valamely *abszolút biztonságot* nyújtó tannal foglalkozunk.

A tanítványok visszaemlékezéseiben ismétlődő jellemzés volt az, hogy a Mester jelenlétében teljes biztonságban érezték magukat. Kaczvinszky az írásműveiben van jelen. A *Kelet világossága* három kötetének és az életmű többi írásának az olvasása különleges élményeket tud adni – többek között a biztonság érzését is. A 13. fejezetből idézve:

„A yoda gyakorlata nagymértékben meghozza a *biztonság* érzetét. A yogi nem ismeri a félelmet, semmilyen vonatkozásban. A yoginak nincs mit veszítenie – hiszen önmagát nem veszítheti el. *Önmagában pedig felleli az egész Természetet, az egész világot.*”

Annyira mindenki ismeri a 20. század történelmét, hogy a szerző által 1942-ben említett „világfordulást” és annak magyar vonatkozásait ne kelljen részletezni.

Ha ehhez a dátumhoz hozzáadunk 80 évet, akkor már a jelenben vagyunk, és az előszó fenti egymondatos bekezdését változatlanul aktuálisnak érezhetjük.

▪ *A yoga az abszolút megismerés tana.*

Csatoljuk ezt a mondatot az első bekezdéshez. A megismerésről is bővebben olvashatunk az első fejezetben, illetve minden továbbiban is, kulcsfogalomról lévén szó.

▪ Megértésének el nem engedhetően szükséges alapfeltétele azonban, hogy *előítéletek nélkül* tanulmányozzuk!

▪ Az olvasó ezért – főleg az *újrászületés* kérdésének a tárgyalásánál – mindazt, ami nem egyezik meg a saját felfogásával, tekintse csak költői kitalálásnak, érdekes mesének, melyet a Kelet szárnyaló fantáziája hozott létre. Ne gyakoroljon kritikát, ne utasítson vissza egyes gondolatokat már eleve, mielőtt végig nem tanulmányozta a könyvet, ne mondjon véleményt mindaddig, míg alaposan meg nem értette a benne foglalt gondolatmenetek minden részletét. Aztán – és csakis azután – tegye fel magának a leglényegesebb kérdést: „*Érthető-e az élet másképpen is?*” A megfelelő választ saját belátása fogja megadni erre a kérdésre.

Az újrászületés kérdése ún. „neuralgikus” témának mondható a spiritualitás irodalmában és a tanításokban. Minduntalan találkozunk vele, de általában nem találunk egyértelmű állásfoglalást, illetve hiteles és használható leírást. A *Kelet világosságában* és az életmű többi írásában az újrászületés tana alaptétel. Az *Előszó* fenti bekezdésében az olvasóra bizza azt, hogy mennyire tudja azt előzetesen elfogadni, de biztos abban, hogy a *Kelet világossága* 4. fejezetének végére érve természetesnek tartjuk az univerzum e működését. Ez jobbra így is történik az olvasók esetében. Rövidesen, a 2. fejezet áttekintése során odaérünk az újrászületés tárgyalásához; elég lesz akkor kommentálni a leírtakat.

Az előítéleteket az érdeklődők esetében általában nem a materialisztikus szemlélet okozza, hanem a kereszténység általi elutasítás. Kaczvinszky ennek okára rávilágít az 5. fejezetben.

▪ Szerző e művében nagyvonalú képet akart adni a yogáról. Ismertetése ennél fogva – minthogy csupán bevezetést képez a yogához – természetszerűleg csak vázlatos lehet.

Akár túlzott szerzői szerénységként is értékelhetnénk ezt a kissé szabadkozó „önminősítést”, de ha *A hét beavatásra* vagy a *Tanácsokra* gondolunk, elhisszük, hogy Kaczvinszkynek maradt még mondanivalója a három kötet megírása után.

▪ Ha az olvasó egyes fogalmakat és gondolatokat nem ért meg azonnal, bízzék abban, hogy minden további fejezet *visszavilágít* az előbbiekre, és így végül minden részlet érthetővé kell hogy váljék a könyvben.

A természettudományos tantárgyainkban megszoktuk, hogy ha egy fogalom először fordul elő, akkor ott kötelezően definiálják, méghozzá csupa olyan fogalommal, amelyek már addig ismertté váltak. A szabad bölcsészet ennél megengedőbb és életszerűbb. Egy fogalmat lehet „idő előtt” is említeni, amikor pedig aktuálissá válik, megengedett a kontextuális definíció, amelyben minden mondat hozzátesz valamennyit a fogalom jelentéséhez.

Az *Előszóban* előforduló alapfogalmak: *Lélek, Természet, újrászületés* – meghatározás nélkül. A *Nézőpontok* című 1. fejezetben előforduló lényeges fogalmak: *karakter, ősi ösztönök,*

altudat, Természet, szimbólumok, egyéni-lélek, Egyetemes Lélek, Abszolútum; van, ami már másodszer fordul elő. Az ismétlés is számít, hiszen erősíti a fogalmat, de már komolyabb definíció is megjelenik a „*karakter*” fogalmát illetően (lásd az 1. fejezet elemzését).

▪ A szanszkrit nyelvű műkifejezések szándékos kerülése azt a célt szolgálja, hogy az olvasó a maguk pusztá mivoltában ismerje meg az alapfogalmakat. Később annál érthetőbbé válik számára ilyenformán a szanszkrit szakkifejezések jelentése, valahányszor azonos fogalmak különböző elnevezéseivel találkozunk a yoga irodalmában.

Ebben az egyedülálló műben a jóga lenyűgöző felépítését találjuk, melynek az alapját képezi az alapfogalmak rendszere (amit zseniálisnak mondanék, ha nem lenne kissé profán a Mestert dicsérnem). A fogalmak belső jelentése, strukturális összefüggéseik, valamint roppant találó elnevezéseik elképesztő közvetlenséggel anyanyelvünkön szólnak hozzánk. Az alapfogalmak döntő többsége előfordul és ismertté válik a 4. fejezet végéig. Ott mindenképpen ki kell térni arra, hogy ez nem egy lehetséges „modell”, hanem az egyén valóságos működésének az alapja. Mindezt így feltárni, csak tökéletes belső tudással volt lehetséges.

▪ **A jóga alapművei közül** (fontossági sorrendben) felsorolom azokat, amelyek valamilyen módon kapcsolódnak Kaczvinszky tanításához (korábbi ígéretemnek megfelelően).

▪ Patandzsali *Yoga-Aforizmái*. Kelet világossága III. (383.o.)

http://turiya.vidya.hu/konyvtar/hinduizmus/yoga/yoga_szutrak_kaczvinszky.html

<https://tereless.hu/keletkultinfo/Patandzsali-Kaczvinszky.pdf>

Kaczvinszky több mint húsz éven keresztül olvasta, fordította (szanszkrit eredetiből) és kommentálta Patandzsali jóga-szutráit, melyről úgy tudjuk, hogy a 4-5. században keletkezett. A jóga irodalmának e klasszikus és legeredetibbnek számító forrásszövege képezi Kaczvinszky tanításának alapját. A magyarázatokkal kísért fordítást előbb a *Yoga* című kéziratba foglalta (1942), majd beszerkesztette a *Kelet világossága* III. kötetébe.

[https://kaczvinszky.hu/doc/book/Kaczvinszky_Yoga%20\(1942\).pdf](https://kaczvinszky.hu/doc/book/Kaczvinszky_Yoga%20(1942).pdf)

(Akik Kaczvinszky tanítása iránt érdeklődnek, illetve azt követik, nem szükséges hogy további fordításokat és magyarázatokat keressenek.)

▪ Ha tanítványai megkérdezték Kaczvinszkyt, hogy (leszámítva a *Patandzsali-szútrákat* és az *Aranyvirágot*) melyik a legkedvesebb könyve, akkor azt válaszolta, hogy az *Upanisadok* (i. e. 7. század – i. sz. 4. század). Az ókori ind filozófiai mű legfőbb tanítása, mely az egyéni-lélek (átman) és az Egyetemes Lélek (Brahman) egységéről szól, ismerős lehet Kaczvinszky olvasóinak. Arról nincs tudomásunk, hogy melyik kiadást olvashatta, feltehető azonban, hogy hozzá is Deussen német fordítása jutott el (*Sechzig Upanishad's des Veda*, Leipzig, 1897).

▪ A *Bhagavad-gíta* (i. e. 5. század után) időnként említésre került a tanítás során; amit egy tanítványi visszaemlékezés alapján így lehetne aposztrofálni:

„Öntudatod a lélek minőségével bír, csak a karaktered nem hagyja ezt felismerni. Mindkettő te vagy, mégis fordulj szembe karaktereddel; kövesd Ardzsuna példáját, aki Krisna biztatására vállalta a testvérharcot az öntelt trónbitorló rokonsággal szemben.”

Tegyük még hozzá ehhez a következő idézetet, a *Kelet világossága* I. kötetének 5. fejezetéből:

„A yoga útja pedig: a karakter leigázásán át vezet!”

A közvetlen források megjelenése Kacsvinszky tanításában

- Az *Aranyvirág fakadásának titka*. Az ősi kínai taoista tanítás szerzője Lü Dongbin (a „Nyolc halhatatlan” egyike) a 8. században írta le ezt az egyszerre gyakorlati és misztikus tanítást. A sinológus R. Wilhelm német fordításában, C. G. Jung bevezető tanulmányával és több kiegészítéssel megjelent 1929-ben. A mű lényegi tartalmát, az Aranyvirág tulajdonképpeni tanításának nyolc fejezetét Kacsvinszky lefordította magyarra és tanítása részévé tette.
- Az ősi óegyiptomi *Tarot* az ókori titkos tanítások egyik legnagyobb alkotása, amelyet a kiválasztott és beavatásos papok képzésében használtak. Életkorát legkevesebb 3500 évesre lehet becsülni, de közelíthet akár az 5000 évhez is. A birodalom hanyatlása majd megszűnése után a *Tarot* „lappangó” állapotba került, majd a 14. században jelent meg újra mint jóskártya. Kacsvinszky – részben modern formában – újraalkotta az eredeti képeket, valamint a hozzájuk tartozó tanító értelmezéseket is megfogalmazta (feltehetően konkrét irodalmi forrás nélkül, szemlélete ráirányításával). A *Tarot* rendszere a tanítása részévé vált; egyik tanítvány külön személyes képzést is kapott belőle. (Lesz később egy meglepetésem e témakörben a Baráti Kör számára.)
- A *Ji King* eredetét egyezményesen 5000 évesre teszik. R. Wilhelm fordítása, amelynek részét képezte C. G. Jung előszava is, 1920-ban jelent meg. Kacsvinszky tanításához két úton is csatlakozik a *Ji King* szimbolikája. (1) Az *Aranyvirág* szövege hivatkozik a trigramokra; azok jelentését célszerű ismerni a mű mélyebb megértéséhez. (2) Kacsvinszky tanítványainak napi tevékenységéhez hozzátartozott (általában reggel) a napi szimbolika meghatározása, a három lapocskára kivetésével. A tanítványok minimális magyarázatot kaptak; „tapasztald ki!” – ez volt a Mester utasítása.

Kitekintés

- Mircea Eliade: *A jóga – Halhatatlanság és szabadság*. Európa Könyvkiadó, 1996; Cartaphilus Könyvkiadó, 2005. (Fordította: Horváth Z. Zoltán) – Még egyszer: ez egy tudományos mű, egyezményesen a legjobb; inspirál, de nem közvetlenül a tanításról szól.
- Figyelemre méltó ismeret az időpontok témaköréhez, a „mi mennyi idős?” kérdéshez. Karl Jaspers (1883-1969) szerint az emberi kultúrák egy nagy korszaka az i.e. 800-200 közötti időszak, amelyet *tengelykornak* nevezett. Ebben az időszakban jelentős gondolkodók egész sora lépett fel az ókor nagy civilizációs központjaiban (melyek között nem volt közvetlen kapcsolat). Többek között Platón, Arisztotelész, Gautama Sziddhártha, Arkhimédész, némely fő próféták (Illés, Ézsaiás, Jeremiás) és mások, akik kulcsszerepet játszottak a filozófia és a vallás további fejlődésében.